

Zbigniew Cichoń

Konferencja Europejskich Federacji Izb Adwokackich

Palestra 48/7-8(547-548), 220-221

2003

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SYMPOZJA KONFERENCJE

Konferencja Europejskich Federacji Izb Adwokackich

W dniach od 5 do 7 czerwca w Pradze czeskiej odbyła się konferencja przedstawicieli europejskich Izb Adwokackich oraz Zgromadzenie Generalne przedstawicieli europejskich Izb Adwokackich.

W konferencji brali udział przedstawiciele kilkudziesięciu izb adwokackich z całej Europy, w tym w największej ilości z Francji, Włoch i Hiszpanii, z których to krajów kilkanaście izb adwokackich należy do Federacji. Z Europy Centralnej i Wschodniej, poza Pragą czeską, jako gospodarzem Konferencji, jedynie Kraków był reprezentowany przez mnie w zastępstwie Dziekana Krakowskiej Izby Adwokackiej – adwokata Lecha Ławrowskiego.

Z Konferencją powiązane było Zgromadzenie Generalne, w czasie którego dokonano wyboru nowego Prezesa Federacji w osobie adwokata Jean-Pierre Grossa z Lozanny – dotychczasowego Wiceprezesa, w miejsce kończącego kadencję adwokata Dawida Morgana z Londynu, a także zmiany statutu Federacji.

Tematem wiodącym Konferencji było przeciążenie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz propozycje przyjęcia środków zaradczych.

Pierwszego dnia Konferencji wykład wygłosił adwokat Christophe Pettiti – Wiceprzewodniczący Komisji Praw Człowieka Federacji – na temat: „Przygotowanie i prezentacja skargi przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka”.

Wykładowca zwrócił uwagę na konieczność respektowania sześciomiesięcznego terminu złożenia skargi od wyczerpania krajowych środków odwoławczych, podkreślając ewolucję w orzecznictwie Trybunału, który jest bardziej restrykcyjny w ostatnim czasie. Jako przykład adwokat Pettiti podał orzeczenie Trybunału, w którym przyjęto, iż termin 6-miesięczny do złożenia skargi, dotyczącej aresztu tymczasowego liczy się nie od uchylenia tego aresztu, lecz od daty zastosowania go.

Następny wykład na temat: „Rola prawników w postępowaniu przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka” wygłosił Mark Williger – profesor Uniwersytetu w Zurichu i Kancierz III Sekcji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Wykładowca podkreślił instytucję przymusu adwokackiego w rozprawie przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka a także pożądaną składanie skarg przez adwokatów, z czym związana jest większa skuteczność skarg.

Z kolei Karel Jungwiert – czeski Sędzia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka – przedstawił wykład na temat warunków dopuszczalności skargi. Sędzia zaprezentował również w

wykazach liczbowych ilość spraw rozstrzygniętych przez Europejski Trybunał Praw Człowieka od 1998 do chwili obecnej. Na uwagę zasługuje fakt, iż w sprawach przeciwko Polsce zapadło 66 wyroków a więc największa ilość spośród wszystkich państw Europy Centralnej i Wschodniej. Przy tej okazji Sędzia Jungwiert wyraził troskę, iż z niektórych krajów Europy Centralnej i Wschodniej nie doszło jeszcze do rozstrzygnięcia żadnej zawisłej przed Trybunałem sprawy. Karel Jungwiert podkreślił, iż 95% skarg wnoszonych do Trybunału uznawanych jest za niedopuszczalne. Warte podkreślenia jest to, że Sędzia Karel Jungwiert, nim został wybrany na tę funkcję był praktykującym adwokatem.

W części dotyczącej reformy Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wykłady wygłosił Hans Kuger – były sekretarz Generalny Rady Europy a obecnie praktykujący adwokat w Strassbourgu oraz Florence Benoit-Rohmer – dziekan Wydziału Prawa Uniwersytetu w Strassbourgu i Ana M. Pibernat-Bartes. Wykładowcy ci skupili się na kwestii jakie są pożądane reformy procedury, względnie samego Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Przedstawiono pojawiające się propozycje powołania regionalnych Trybunałów Praw Człowieka, stanowiących swego rodzaju filie Trybunału z Strassbourgu, wprowadzenia *sui generis* przedsądu, dotyczącego szans powodzenia skargi, dokonywanego przez najwyższą instancję sądową w poszczególnych państwach, lub też wprowadzenie przymusu adwokackiego już na etapie składania skargi.

Przedstawiono również propozycję zmiany Europejskiej Konwencji Praw Człowieka przez wprowadzenie zasady, iż Trybunał może orzekać jedynie w sprawach o poważne naruszenie praw człowieka.

Po prezentacji tych propozycji rozwinęła się dyskusja. Generalnie uczestnicy byli przeciwni powołaniu instytucji przedsądu, bądź też ograniczenia kompetencji Trybunału do spraw o poważniejsze naruszenia praw człowieka. W tej ostatniej kwestii podkreślano, iż byłoby to sprzeczne z duchem ochrony praw człowieka. W kwestii dotyczącej przedsądu dokonywanego przez instancje krajowe przedstawiłem niedobre doświadczenia, związane z podobną instytucją w polskiej kasacji i występujący w krajach postkomunistycznych brak zaufania społeczeństwa do sądów a także duże nadzieje pokładane w Europejskim Trybunale Praw Człowieka w Strassbourgu.

W konsekwencji dyskusji przyjęto w rezolucji, iż konieczne jest dla usprawnienia działalności Trybunału wprowadzić reformę procedury i zapewnić nowe środki finansowe dla Trybunału. Uznano także za konieczne wprowadzenie przymusu adwokackiego oraz wprowadzenie uzasadnień decyzji trzyosobowych składów Trybunału o uznaniu skargi za niedopuszczalną. Również zaproponowano, aby wprowadzić wymóg przedkładania stronom raportu sędziego sprawozdawcy przed podjęciem decyzji co do dopuszczalności skargi.

Przyjęto także rezolucję, wskazującą na potrzebę częstszego stosowania przez Trybunał środków tymczasowych, przewidzianych w art. 39 Regulaminu Trybunału, zapobiegających nieodwracalnym skutkom wykonania zaskarżonych do Trybunału orzeczeń.

Ponadto przyjęto w rezolucji, iż celowe byłoby stworzenie odpowiednika art. 234 Traktatu Europejskiego, to jest możliwości zwracania się przez sądy krajowe do Trybunału Praw Człowieka w Strassbourgu w kwestii interpretacji Konwencji.

Spotkanie w Pradze miało również swój program pozamerytoryczny. Najciekawsze w nim było zwiedzanie klasztoru założonego przez św. Wojciecha na obrzeżach Pragi w Brevnowie.